

SİGARANIN İÇİLMESİ VE SATIŞI

SİGARANIN SATIŞI

Caiz

Caiz değil

Bir malın alım satımına konu olabilmesi için dinen yararlanabilen (mütekavvim) bir mal olması şartından kaynaklanmaktadır. Tütünün içilmesini haram sayanlar bu şartı dikkate alıp alım satımının da haram olacağını söylemişlerdir. (Muhammed b. Ca'fer el-Kettânî, s. 233) Ancak içme dışında faydalı bir alanda kullanılmak üzere (ispirto yapımı gibi) alım satımının caiz sayılacağını ifade etmişlerdir.

SİGARANIN İÇİLMESİ

Mübah

Mekruh

Haram

Tütünün mubahlığını savunanlara göre mubahlığın en önemli delili haram veya mekruh olduğuna dair âyet veya hadisin bulunmamasıdır. Yenilip içilenler hakkında açık bir nassın sevk edilmediği maddeler aslî mubahlık ilkesine tâbidir (el-En'âm 6/145; el-A'râf 7/32) ve tütün de böyledir. Tütünün haramlığını gerektirecek ölçüde pis olma, sarhoşluk verme, aklı giderme, uyuşturma ve zarar verme özellikleri yoktur. Mubah mallar için yapılan harcamalar israf değildir. Bazı kimselere zarar verdiği, bazılarını sarhoş ettiği kabul edilse bile bundan tütünün herkes için ve her durumda haram sayıldığı sonucu çıkarılamaz, sadece zarar görenler ve sarhoş olanlar için haram kabul edilir.

Tütünün haramlığını savunanlar, bir konu hakkında nas bulunmamasının o konuda hüküm verilemeyeceği anlamına gelmeyeceğini, bu tür meselelerin delâlet veya kıyas yoluyla nasların umumi mânaları kapsamında değerlendirilerek bir hükme varılabileceğini, aslî ibâha ilkesinin mutlak anlamda ele alınamayacağını, faydalı şeylerde mubahlık, zararlı şeylerde haramlık ilkesinin geçerli olacağını söylerler (Ahmed er-Rûmî el-Akhisârî, Mecâlisü'l-ibrâr, s. 586; Muhammed b. Ca'fer el-Kettânî, s. 216). Bu prensiplerden hareketle tütünün özellikleri ve yol açtığı olumsuzluklar dikkate alınıp haramlığının gerekçeleri arasında bid'at olması, pis, zararlı, uyuşturucu, başlangıç aşamasında sarhoşluk verici, özellikle Hanefiler'e göre yararsız bir oyun ve eğlence sayılması, israfa sebebiyet vermesi, sultanlar tarafından yasaklanması sıralanmıştır.

- Pis şeylerin kullanımını (el-A'râf 7/157),
- İnsanların kendilerini tehlikeye atmalarını (el-Bakara 2/195),
- İsrâfı (el-A'râf 7/31; el-İsrâ 17/26-27),
- Şarap gibi sarhoşluk verici maddeleri kullanmayı yasaklayan ve idarecilerin dinî kurallara aykırı olmayan emirlerine uyulmasını emreden âyetler (en-Nisâ 4/59),

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا

وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ

الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٦﴾ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ
فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ
الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ
عَلَيْهِمْ فَاَلَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا
النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ ^{لَا} أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾

الْمُتَّقِينَ ﴿١٩٤﴾ وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ
ج

وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾ وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ
ج ط

صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غُفُورًا ﴿٢٥﴾ وَأَتِ الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ

وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ

كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ ط وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٢٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ ^ب وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ ^ف

مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ ^ج وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ ^د وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ^ط ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ^ع